

Avoim julkaiseminen Savoniassa

Hyväksytty: Johtoryhmä 2.6.2022

Päivitys hyväksytty: TKI-johtoryhmä 4.6.2026

Savonia on strategiansa mukaisesti sitoutunut avoimen toimintakulttuurin periaatteisiin. Savoniassa tuotetut julkaisut ovat aina avoimia.

Avoimen julkaisemisen linjaus tiivistää Savonian julkaisuperiaatteet ohjeen muotoon. Kaikkien savonialaisten tulee toimia alla kuvattujen ohjeiden mukaisesti.

Julkaisut ovat heti avoimia tai rinnakkaistallennettuja

Savoniassa tuotettujen julkaisujen tulee olla aina ensisijaisesti täysin avoimesti saatavissa ja toissijaisesti rinnakkaistallennettuja.

Avoimien julkaisujen jatkokäytettävyyteen kannustetaan ja julkaisulle annettavat käyttöoikeudet tulee ilmaista selkeästi. Savonia suosittelee laajan jatkokäytön sallivaa CC BY-SA 4.0 – lisenssiä.

Rinnakkaistallennusoikeus tulee aina varmistaa kustantajalta, mikäli julkaisu jää maksumuurin taakse. Kirjoittajan velvollisuus on tallentaa tiedot julkaisusta ja rinnakkaistallennusoikeudesta Justus-julkaisupalveluun tai ilmoittaa ne kirjastoon. Kirjasto tekee rinnakkaistallenteen ja tallentaa sen Savonian julkaisuarkistoon Theseukseen.

Vararehtorin päätös rinnakkaistallennuksesta.

Julkaisukanavat

Julkaisukanavaksi valitaan vaikuttavuudeltaan tarkoituksen mukainen kanava.

Savonia tarjoaa käyttöön Savonia-artikkeli ja Savonia-artikkeli Pro-julkaisualustat. Savonia-artikkelit on suunnattu laajalle yleisölle ja niiden tulee olla yleistajuisia. Savonia Pro-artikkelit on suunnattu ammatilliselle yleisölle.

Savonian julkaisusarjassa voidaan julkaista artikkeleita laajempia julkaisuja. Julkaisun tekijöiden on varauduttava kattamaan taittokustannukset itse. TKI-hankkeissa avoin julkaiseminen huomioidaan jo tutkimus- ja rahoitussuunnitelmaa tehtäessä ja sen kustannukset budjetoidaan.

Avoimet oppimateriaalit suositellaan julkaistavan Avointen oppimateriaalien kirjastossa (aoe.fi) sekä Avointen oppimateriaalien sivulla Savoniassa.

Tieteellisiin julkaisuihin kirjastolla on julkaisukiintiöitä, joissa voidaan julkaista ilmaiseksi. Lisätietoa julkaisukiintiöistä saa kirjastosta.

Opinnäytetyöt

Opiskelijoille suositellaan opinnäytetöiden julkaisemista avoimessa opinnäytetyökokoelmassa. Ohjeistusta avoimeen julkaisemiseen ja CC-lisensointiin löytyy esimerkiksi Repun opinnäytetyöohjeista ja Theseuksesta.

Julkaisujen saavutettavuudesta ja laadusta huolehditaan.

Saavutettavuus on kaikissa julkaisuissa tärkeää. Savonian julkaisusarjan julkaisut tulkitaan sähköisiksi kirjoiksi ja niiden tulee täyttää [Digipalvelulain](#) vaatimukset

Tekoäly ei laadi julkaisujamme, mutta voimme kuitenkin käyttää vastuullisesti tekoälyä apuvälineenä esimerkiksi kielenhuollossa tai kuvituksessa. Tekoälyn käyttö ilmaistaan julkaisun yhteydessä selkeästi.

Savonian julkaisutoiminnan kehittäminen ja julkaisemisen tuki

Savoniassa toimii rehtorin nimittämä julkaisutyöryhmä, joka ylläpitää ja kehittää Savonian julkaisupolitiikan linjauksia. Ryhmä tiedottaa ja opastaa savonialaisia avoimen julkaisemisen käytänteissä.

Savonian kirjasto- ja tietopalvelut sekä viestintäpalvelut toimivat julkaisijoiden tukena. Viestintäkanavana on esimerkiksi asiointisähköposti julkaisut@savonia.fi tai sähköinen asiointipalvelu Sanni.

Tässä linjauksessa on huomioitu seuraavat avoimen tieteen ja tutkimuksen kansalliset ja kansainväliset linjaukset:

Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2021. Oppimisen avoimuuden suosituksia 2021. Vastuullisen tieteen julkaisusarja 8:2021.

Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2020. Oppimisen ja oppimateriaalien avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma. Osalinjaus 1 – Oppimateriaalien avoin saatavuus. Vastuullisen tieteen julkaisusarja 14:2020

Tutkimusjulkaisujen avoimen saatavuuden linjaus ja sen osalinjaukset:

Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2019.

Tutkimusjulkaisujen avoin saatavuus. Tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2020–2025 (1): Lehti- ja konferenssiartikkeleiden avoimen saatavuuden osalinjaus. Vastuullisen tieteen julkaisusarja 1:2019.

Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2020.

Tutkimusjulkaisujen avoimen saatavuuden suositukset tutkimusorganisaatioille. Vastuullisen tieteen julkaisusarja 12:2020.

Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2024. Oppimisen ja oppimateriaalien sekä tutkimusjulkaisujen avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2021–2025:

Opinnäytetöiden avoimuuden osalinjaus. Vastuullisen tieteen julkaisusarja 7:2024.

Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2025.

Tutkimusjulkaisujen avoimen saatavuuden linjaus: Tieteellisten kokooma- ja yksittäisteosten avoimuuden osalinjaus.

UNESCO 2019a. Draft Recommendation on Open Educational Resources.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000370936>